

HJØRRING BANER VEJ FOR NY DIPLOMUDDANNELSE

Patologisk Institut på Regionshospitalet Nordjylland i Hjørring har siden 2013 været rammen om en markant opgaveflytning fra patologer til bioanalytikere. De positive erfaringer herfra er nu med til at bane vej for en ny diplomuddannelse.

“What’s not to like?”, spørger ledende overlæge Morten Johansen efter at have opremset de positive erfaringer, som opgaveflytning fra patologer til bioanalytikere har givet. Han er også stolt af, at Patologisk Institut i Hjørring er first mover på området og nu bidrager til udviklingen af en formaliseret diplomuddannelse i histologisk mikroskopi og diagnostik.

Som så ofte før i historien er udviklingen i Hjørring igangsat af ren og skær nødvendighed. På et tidspunkt var kun tre af seks normerede patologstillinger besat, og det var umuligt at tiltrække overlæger. Samtidig var der overskud af bioanalytikere, fordi analyser af cervix-prøver fra screeningsprogrammet blev flyttet til Aalborg. Valget stod mellem at afskedige bioanalytikere eller udvikle nye, innovative arbejdsgange. I Hjørring valgte man det sidste.

EFFEKTIVISERING OG ARBEJDSGLÆDE

Opgaveflytningen begyndte i 2013 med, at præscreening af vævsprøver fra livmoderhalsen overgik fra patologer til mikroskoperende bioanalytikere. Siden fulgte præscreening af keglesnit fra livmoderhalsen og tarmpolypyper samt vurdering af sædstrengen fra sterilisationer.

“For mig og mine kolleger er det en klar opgradering at komme så langt ind i diagnostikken”

I den indledende oplæring skulle bioanalytikeren ud fra det histologiske materiale blandt andet vurdere, om der var brug for flere farvninger, om der var forstadier til kræft, og i hvilken grad. Svar blev skrevet ud baseret på standardfraser og diagnosekoder og gik vide-

re til en patolog, som i langt de fleste tilfælde var enig med bioanalytikeren. Denne oplæring banede vej for den nuværende proces, fortæller afdelingsledende bioanalytiker Tina Koch:

“I 2019 blev de mikroskoperende bioanalytikere frigivet til at besvare præparaterne selvstændigt, så de ikke længere skal forbi patologens mikroskop, men bliver svaret ud af bioanalytikeren. Patologen ser kun præparatet, hvis bioanalytikerne er i tvivl og har brug for sparring og hjælp. Det skal dog siges, at bioanalytikerne ikke besvarer cancer-præparater, som stadig varetages af patologer”.

Da bioanalytikerne begyndte at præscreenere præparaterne, kunne patologerne gennemgå prøverne dobbelt så hurtigt. Nu er effektiviseringen endnu mere markant. Der er mange prøver, som patologerne slet ikke ser, fordi de mikroskoperes og besvares af de mikroskoperende bioanalytikere, og på den måde får patologerne frigivet endnu mere tid.

Selvom det nu er lykkedes at ansætte to yderligere patologer, så bemanningen er tæt på det normerede, er der ingen planer om at

rulle opgaveflytningen tilbage. For ledelsen har – udover effektivisering – også registreret en større arbejdsglæde og faglig stolthed hos bioanalytikerne, ligesom der nu kommer flere ansøgninger, når ledige stillinger slås op.

FORMALISERET EFTERUDDANNELSE I SIGTE

Oplevelsen af faglig stolthed bekræftes af bioanalytiker Gitte Woldum: "Det er fedt at blive udfordret og opleve, at man vokser med opgaven. For mig og mine kolleger er det en klar opgradering at komme så langt ind i diagnostikken. I begyndelsen kunne vi godt være nervøse, når vi afleverede en prøve med vores svar til patologerne, men takket være en grundig efteruddannelse med sidemandsoplæring og sparring føler vi os kvalificerede til at løse opgaven".

Erfaringerne fra Patologisk Institut i Hjørring har banet vej for tanken om en formaliseret efteruddannelse. Uddannelseskonsulent på Københavns Professionshøjskole Conny Egebjerg fortæller: "Efteruddannelsen er i støbeskeen, og hvis alt går som forventet, vil det ultimo 2022 være muligt at tage et diplommodul i histologi med mikroskopiske undersøgelser af udvalgte præparater. Og den efteruddannelse har ildsjælene i Hjørring en stor del af æren for".

MOD TIL FORANDRING

Når Morten Johansen bliver spurgt, hvad der er den vigtigste forudsætning for den innovative fagudvikling i Hjørring, så svarer han prompte: "Mod! En opgaveflytning af den

ne karakter kræver modet til at gå nye veje – både hos patologer og bioanalytikere".

"Vi har lagt mange ressourcer i efteruddannelsen af bioanalytikere, så de nu kan analysere på både celler og på væv. Opgraderingen er sket over tre år, og i dag behersker vores mikroskopoperende bioanalytikere 'hele pakken' på en måde, så jeg sover trygt om natten". På Patologisk Institut i Hjørring er der altså ingen tvivl om, at opgaveflytningen er en succes. Bioanalytikerne er blevet opgraderet, og

patologerne har fået frigivet ressourcer til endnu mere specialiserede opgaver. Ydermere er der skabt en stærk basis for flere opgaveflytninger samt en entusiastisk åbenhed over for nye udfordringer, herunder den digitale patologi.

Eller som Morten Johansen formulerer det: "Hvis jeg har været med til at styrke effektiviteten ved at skubbe til nogle rigide faggrænser, så går jeg på pension som en stolt mand, når den tid kommer".

Bioanalytiker Gitte Woldum, afsnitsledende bioanalytiker Tina Koch og ledende overlæge Morten Johansen (fra v. mod h.) er blandt drivkræfterne i opgaveflytningen på Patologisk Institut i Hjørring.

Axlab Academy

2022

COVID-19 har for en periode sat en stopper for vores ERFA- og TEMA-dage, men vi håber at vende stærkt tilbage i 2022 med vores nye AxlabAcademy program, som bl.a. indeholder:

- Digital arkivering af paraffin-blokke
- Erfaringer med AS-410M skærerobot
- Nordic Totalys User Meeting 2022
- ERFA-dag om vævspræparering
- Fremtidens patologi-lab
- Forandringsledelse

Vi håber at se jer i løbet af 2022.

Mere information, datoer og tilmelding findes på vores hjemmeside:

www.axlab.dk/axlab-academy

